

Odstavená ramena Dyje znovu ožijí

1.9.2025 - | Povodí Moravy

O více než jeden kilometr se nově prodlouží řeka Dyje mezi Břeclaví a soutokem s Moravou. Povodí Moravy ve spolupráci s rakouskými vodohospodáři zahájilo stavební práce na připojení tří odstavených říčních ramen zpět k Dyji. Dvě ramena budou napojena na českém území, třetí rameno se napojí v místech, kde řeka tvoří státní hranici s Rakouskem. Návratem odstavených ramen řece Dyji chtějí vodohospodáři zabránit jejich vysychání a úhynu vodních živočichů. Zároveň se zpomalí odtok vody z krajiny a zmírní se tak dopady sucha.

Řece Dyji se v 70. a 80. letech minulého století nevyhnulo tehdy obvyklé napřimování toku. Opatření měla tehdy stabilizovat střezenu státní hranici a zajistit protipovodňovou ochranu. V krajině však zkrácený tok nežádoucím způsobem urychluje odtok vody. Napojení ramen je dalším z řady projektů Povodí Moravy, který si klade za cíl zlepšit připravenost a odolnost říčního systému na klimatickou změnu a zpomalit odtok vody z krajiny. Jižní Morava a Dolní Rakousko patří k regionům, které jsou suchem silně ohroženy. *„Hlavním cílem tohoto projektu je prodloužení řeky Dyje o 1,1 kilometru a zavedení revitalizačních opatření na dalším 1,6 km dlouhém úseku řeky na hranici s Rakouskem, včetně odstranění břehového opevnění a stabilizace břehu s využitím říčního dřeva. Projekt také přinese společný postup, jak se připravit na změnu klimatu, který bude vytvořen na základě podkladů získaných pomocí technologie zeleného laseru,“* popsal David Veselý z Povodí Moravy, který v projektu zastupuje českého správce toku. Technologie zeleného laseru umožňuje sledovat, jak se mění teplota v různých typech přírodního prostředí. Díky tomu lze posoudit, jak se tato prostředí přizpůsobují změnám klimatu.

Dvě nevyužívaná ramena s označením D20 a D21 se propojí s Dyjí na českém území v lokalitě Pohansko. Rameno D20 se napojí na řeku na obou svých koncích, Dyje tak bude nově protékat pouze napojeným ramenem. Rameno označené D21 bude napojeno jen na svém dolním konci a bude fungovat jako slepé říční rameno. Třetí rameno s označením D13 se oboustranně napojí na Dyji v místech, kde řeka tvoří státní hranici s Rakouskem. *„Hranice vede středem řeky Dyje a změna jejího toku by tedy znamenala i změnu státní hranice. Do původního koryta tak bude vložen jen rozdělovací objekt, rozdělení průtoku vedení státní hranice neovlivní. Stávající koryto řeky bude tedy zachováno a bude podporována jeho samovolná revitalizace. I tak ale bude převážná část průtoku nasměrována do napojeného ramene,“* vysvětlil Veselý.

Napojení dvou ramen na Pohansku je spolufinancováno z Národního plánu obnovy a vyjde na 13,2 mil. Kč. Napojení ramene D13 bude spolufinancováno z programu Interreg AT-CZ, na kterém se podílí rakouská společnost pro správu toků viadonau a český správce toku Povodí Moravy s. p. a vyjde na 15,7 mil. Kč. Stavební práce začaly v polovině srpna a hotovo by mělo být v lednu příštího roku.

Návrat odstavených ramen řece Dyji není první akcí na tomto úseku. Již dříve byly ve dvou vlnách napojeny nejdříve tři a pak další čtyři ramena. *„Aktuální etapa navazuje na předchozí rozsáhlou přeshraniční spolupráci. Spolu se současným projektem bude dokončena komplexní revitalizace na celkem 22 km dlouhém úseku řeky Dyje,“* řekl generální ředitel Povodí Moravy David Fína.

Povodí Moravy již v roce 2020 získalo za realizaci napojení odstavených ramen cenu AOPK ČR a cenu odborné i laické veřejnosti v soutěži Adapterra Awards 2020. *„V CHKO Soutok jsou slepá ramena jedním z velmi důležitých prvků, na které je vázána plejáda vzácných živočichů i rostlin. Ta se časem zanášá a postupně stárnou, a proto je vhodné najít optimální způsoby, jak do některých z*

nich opět přivést vodu. Výsledky podrobného měření pomocí zeleného laseru nám mohou přispět k poznání, který ze způsobů napojení je optimální,” uvedl Vladan Riedl z AOPK ČR.

<https://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/odstavena-ramena-dyje-znovu-oziji>